

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในลักษณะของการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่องานและบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์กับพฤติกรรมสร้างสรรค์ของพยาบาลวิชาชีพ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชน อย่างน้อยเป็นเวลา 6 เดือน จากจำนวนโรงพยาบาลทั้งหมด 716 แห่ง มีจำนวนพยาบาลวิชาชีพทั้งหมด 8,041 คน (จากการสำรวจทางไปรษณีย์ ระหว่าง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 – มกราคม พ.ศ. 2545)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage sampling) จากประชากรเป้าหมาย มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. สำรวจจำนวนพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยโรงพยาบาลชุมชน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลชุมชน อย่างน้อยเป็นเวลา 6 เดือน พบว่ามีจำนวนพยาบาลวิชาชีพทั้งหมด 8,041 คน

2. ผู้วิจัยทำการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตร Yamane (1973) เมื่อระดับความมีนัยสำคัญ เป็น .05 ($\alpha = .05$)

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังนี้

$$n = \frac{8041}{1 + (8041)(0.05)^2} = 381$$

ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 381

3. ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (ยูวดี ภาฯ และคณะ, 2543) ดังนี้

3.1 แบ่งโรงพยาบาลชุมชนตามเขตการปกครองสาธารณสุขเป็น 12 เขต ได้แก่

เขต 1 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด นนทบุรี ปทุมธานี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 417 คน

เขต 2 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท นครนายก สุพรรณบุรี จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 567 คน

เขต 3 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว ตรวดี จันทบุรี ระยอง จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 728 คน

เขต 4 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 607 คน

เขต 5 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มหาสารคาม จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 912 คน

เขต 6 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ขอนแก่น เลย หนองคาย อุดรธานี หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ สกลนคร จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 883 คน

เขต 7 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด อุบลราชธานี อำนาจเจริญ นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ ยโสธร จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 736 คน

เขต 8 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด นครสวรรค์ อุทัยธานี ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 458 คน

เขต 9 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 534 คน

เขต 10 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ลำปาง เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน แม่ฮ่องสอน จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 764 คน

เขต 11 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 797 คน

เขต 12 ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด สงขลา สตูล พัทลุง ตรัง ยะลา ปัตตานี นราธิวาส จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 638 คน

3.2 สุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากรายชื่อจังหวัดในแต่ละเขต เขตละ 1 จังหวัด เพื่อเป็นตัวแทนเขต ดังนี้

เขต 1	ได้แก่	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เขต 2	ได้แก่	จังหวัดชัยนาท
เขต 3	ได้แก่	จังหวัดระยอง
เขต 4	ได้แก่	จังหวัดนครปฐม
เขต 5	ได้แก่	จังหวัดชัยภูมิ
เขต 6	ได้แก่	จังหวัดหนองคาย
เขต 7	ได้แก่	จังหวัดอุบลราชธานี
เขต 8	ได้แก่	จังหวัดกำแพงเพชร
เขต 9	ได้แก่	จังหวัดอุดรธานี
เขต 10	ได้แก่	จังหวัดเชียงใหม่
เขต 11	ได้แก่	จังหวัดชุมพร
เขต 12	ได้แก่	จังหวัดสตูล

3.3 สุ่มอย่างง่าย เพื่อหาตัวแทนโรงพยาบาลในแต่ละจังหวัดที่เป็นตัวแทนเขตโดยผู้วิจัยกำหนดสัดส่วน 1:5 แต่ในกรณีที่จังหวัดนั้นมีจำนวนโรงพยาบาลน้อยกว่า 5 โรงพยาบาล จะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 1 โรงพยาบาล ได้โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 โรงพยาบาล คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดกับจำนวนพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยในและเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในโรงพยาบาลที่มีกลุ่มตัวอย่างไม่ถึง 30 คน ผู้วิจัยจึงเลือกพยาบาลวิชาชีพทั้งหมดมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 406 คน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน

เขต	จังหวัด	โรงพยาบาล	จำนวนพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยใน	กลุ่มตัวอย่าง
1	อยุธยา	รพ. วังน้อย	8	8
		รพ. ลาดบัวหลวง	8	8
		รพ. บางปะอิน	18	18
2	ชัยนาท	รพ. สรรคบุรี	16	16
3	ระยอง	รพ. ปลวกแดง	5	5
4	นครปฐม	รพ. ห้วยพลู	16	16
		รพ. บางเลน	20	20
5	ชัยภูมิ	รพ. เทพสถิต	9	9
		รพ. ภูเขียว	21	21
		รพ. หนองบัวแดง	15	15
6	หนองคาย	รพ. บึงกาฬ	15	15
		รพ. โพนพิสัย	15	15
		รพ. ศรีเชียงใหม่	13	13
7	อุบลราชธานี	รพ. ตระการพืชผล	22	22
		รพ. พิบูลมังสาหาร	17	17
		รพ. ม่วงสามสิบ	7	7
		รพ. สมเด็จฯ เดชอุดม	15	15
8	กำแพงเพชร	รพ. คลองลาน	12	12
		รพ. คลองขลุง	15	15
9	อุตรดิตถ์	รพ. ท่าปลา	9	9
		รพ. บ้านโคก	12	12
10	เชียงใหม่	รพ. พร้าว	8	8
		รพ. จอมทอง	15	15
		รพ. ฝาง	30	30
		รพ. แม่แจ่ม	13	13
11	ชุมพร	รพ. ปะทิว	18	18
		รพ. ท่าแซะ	14	14
12	สตูล	รพ. ท่าแพ	20	20
รวม			406	406

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุดประกอบด้วย 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการทำงานพยาบาลวิชาชีพและตำแหน่งทางการพยาบาล แบบสอบถามนี้เป็นแบบให้เลือกคำตอบและเติมคำในช่องว่าง จำนวนข้อคำถาม 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ McClelland (1985) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพ และทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1985) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการทำงาน ความสามารถในการอดทนทำงานให้สำเร็จ การรู้จักกำหนดเป้าหมายในการทำงาน

2. รวบรวมคำสำคัญตามแนวคิดของ McClelland (1985) เพื่อนำมาเขียนคำจำกัดความ หลังจากนั้นดำเนินการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับคำจำกัดความ ประกอบด้วยข้อคำถาม 11 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีทั้งข้อความที่เป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการทำงานทางบวก (ข้อที่ 2- 11) และทางลบ (ข้อที่ 1) โดยมีการให้ความหมายและค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกประการ
เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกือบทั้งหมด
ปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านระดับปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกประการ

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ปานกลาง	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2542: 108)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานพยาบาลอยู่ในระดับสูงที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานพยาบาลอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานพยาบาลอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานพยาบาลอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่องาน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Triandis (1971) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆเกี่ยวกับเจตคติต่องานพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ และแนวคิดทฤษฎีเจตคติของ Triandis (1971) ที่กล่าวถึงความหมายและองค์ประกอบของเจตคติ

2. รวบรวมคำสำคัญตามแนวคิดของ Triandis (1971) เพื่อนำมาเขียนคำจำกัดความ หลังจากนั้นดำเนินการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับคำจำกัดความ ได้ข้อคำถามทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ ด้านความคิดต่องาน ด้านความรู้สึกลูกต่องาน และด้านพฤติกรรมต่องาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ ดังนี้

ด้านความคิดต่องาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 1 - 5)
ด้านความรู้สึกลูกต่องาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 6 - 10)
ด้านพฤติกรรมต่องาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 11 - 15)

ข้อคำถามทุกข้อเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีการให้ความหมายและค่าคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกประการ
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกือบทั้งหมด
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านระดับปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นท่านคิดว่าไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกประการ

ข้อความเชิงบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1

การแปลความหมายคะแนนเจตคติต่องานพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โดยการนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่องานพยาบาล ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542: 108)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่องานพยาบาลอยู่ในระดับดีที่สูงสุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่องานพยาบาลอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่องานพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่องานพยาบาลอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	พยาบาลวิชาชีพมีเจตคติต่องานพยาบาลอยู่ในระดับต่ำที่ต่ำที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ เรมวอล นันท์ศุภวัฒน์ (2542) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆเกี่ยวกับบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์และแนวคิดบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ของ เรมวอล นันท์ศุภวัฒน์ (2542) ที่กล่าวถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ขององค์การพยาบาลว่า บรรยากาศภายในองค์การเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้

2. รวบรวมคำสำคัญตามแนวคิดของ เรมวอล นันท์ศุภวัฒน์ (2542) เพื่อนำมาเขียนคำจำกัดความ หลังจากนั้นดำเนินการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับคำจำกัดความได้ข้อคำถามทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ การกระจายงาน การติดต่อสื่อสาร การสร้างขวัญและกำลังใจ และการสร้างแรงกดดัน ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ ดังนี้

การกระจายงาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 1 - 5)
การติดต่อสื่อสาร	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 6 - 10)
การสร้างขวัญกำลังใจ	จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 11 - 16)
การสร้างแรงกดดัน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 17 - 21)

ข้อคำถามทุกข้อเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประเมินตามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกประการ
เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกือบทั้งหมด
ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านระดับปานกลาง
ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านในระดับน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นท่านคิดว่าไม่ตรงกับความคิดเห็นของท่านทุกประการ

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1

การแปลความหมายคะแนน มีเกณฑ์การคิดคะแนนบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ โดยการนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยของบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542: 108)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้ถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรว่าอยู่ในระดับดีที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้ถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรว่าอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้ถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรว่าอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้ถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรว่าอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพที่รับรู้ถึงบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรว่าอยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมสร้างสรรค์ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Kleysen & Street (2001) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวกับพฤติกรรมสร้างสรรค์และแนวคิดเรื่องพฤติกรรมสร้างสรรค์ของ Kleysen & Street (2001) ที่กล่าวถึงความหมายและ องค์ประกอบของพฤติกรรมสร้างสรรค์

2. รวบรวมคำสำคัญตามแนวคิดของ Kleysen & Street (2001) เพื่อนำมาเขียน คำจำกัดความ หลังจากนั้นดำเนินการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับคำจำกัดความ ได้ข้อคำถามครอบคลุมทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมด้านการแสวงหาโอกาส พฤติกรรมด้านความคิดริเริ่ม พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ข้อมูล พฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำความคิดและ พฤติกรรมด้านการประยุกต์ใช้ ประกอบด้วยข้อคำถาม 22 ข้อ ดังนี้

พฤติกรรมด้านการแสวงหาโอกาส	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 1 - 4)
พฤติกรรมด้านความคิดริเริ่ม	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 5 - 9)
พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 10 - 13)
พฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำความคิด	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 14 - 18)
พฤติกรรมด้านการประยุกต์ใช้	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 19 - 22)

ข้อคำถามทุกข้อเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประเมินตามระดับความถี่ของพฤติกรรม ดังนี้

ทุกครั้ง	หมายถึง	ท่านแสดงพฤติกรรมดังกล่าวทุกครั้ง
เป็นประจำ	หมายถึง	ท่านแสดงพฤติกรรมดังกล่าวบ่อยครั้งหรือเป็นประจำ
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นบางครั้งหรือเป็นระยะไม่สม่ำเสมอ
น้อยครั้ง	หมายถึง	ท่านแสดงพฤติกรรมดังกล่าวน้อยครั้งหรือนานๆครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง	ท่านไม่เคยแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเลย

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ทุกครั้ง	ให้คะแนน	5
เป็นประจำ	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อยครั้ง	ให้คะแนน	2
ไม่เคยเลย	ให้คะแนน	1

การแปลความหมายคะแนน มีเกณฑ์การคิดคะแนนพฤติกรรมสร้างสรรค์ โดยการนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมสร้างสรรค์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542: 108)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงพฤติกรรมความคิด
สร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงพฤติกรรมความคิด
สร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงพฤติกรรมความคิด
สร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างและปรับปรุงไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและแก้ไขเนื้อหา รวมทั้งความถูกต้องของการใช้ภาษา หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามพร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์ (ฉบับสังเขป) และคำจำกัดความนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบริหารการพยาบาลจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบด้านเนื้อหา ความสอดคล้องกับคำจำกัดความ จำนวนภาษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 80 ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด หรือได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่านจากจำนวน 5 ท่าน จากนั้นผู้วิจัยนำมาพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ให้สมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติม จากเดิมมีจำนวนข้อคำถาม 74 ข้อ ได้จำนวนข้อคำถาม 76 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	6	ข้อ
- ปรับปรุงความชัดเจนของการใช้ภาษา	จำนวน	2	ข้อ
2. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	จำนวน	11	ข้อ
- ปรับปรุงความชัดเจนของการใช้ภาษา	จำนวน	5	ข้อ
3. แบบสอบถามเจตคติต่องาน	จำนวน	15	ข้อ
- ปรับปรุงความชัดเจนของการใช้ภาษา	จำนวน	10	ข้อ
4. แบบสอบถามบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์	จำนวน	20	ข้อ
- ปรับปรุงความชัดเจนของการใช้ภาษา	จำนวน	13	ข้อ
- เพิ่มเติมข้อคำถาม	จำนวน	2	ข้อ
5. แบบสอบถามพฤติกรรมสร้างสรรค์	จำนวน	22	ข้อ
- ปรับปรุงความชัดเจนของการใช้ภาษา	จำนวน	18	ข้อ

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นตรงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน และผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงต่อไป

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยใน ที่โรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 3 แห่ง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลชุมชนที่ไม่ได้รับการคุ้มครองข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ได้แก่ โรงพยาบาลหนองฉาง 13 คน โรงพยาบาลลานสัก 10 คน และโรงพยาบาลสว่างอารมณ์ 7 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's alpha coefficient) ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ FW version 10.0 หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้วได้จำนวนข้อคำถามของแต่ละแบบสอบถามได้ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	6 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	จำนวน	11 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่องาน	จำนวน	15 ข้อ
ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์	จำนวน	21 ข้อ
ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมสร้างสรรค์	จำนวน	22 ข้อ
รวมทั้งหมดมีข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งฉบับ	จำนวน	75 ข้อ

จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงแล้วนำมาหาค่าความเที่ยงอีกครั้ง ด้วยวิธีเดียวกันได้ค่าความเที่ยง ดังแสดงในตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่องาน บรรยากาศเชิงสร้างสรรค์และพฤติกรรมสร้างสรรค์ ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน

เครื่องมือ	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	
	กลุ่มทดลอง (n = 30)	กลุ่มตัวอย่าง (n = 388)
แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	.83	.79
แบบสอบถามเจตคติต่องาน	.83	.87
ด้านความคิดต่องาน	.59	.61
ด้านความรู้สึกรู้สึกต่องาน	.80	.82
ด้านพฤติกรรมต่องาน	.77	.77
แบบสอบถามบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์	.92	.95
การกระจายงาน	.86	.86
การติดต่อสื่อสาร	.81	.83
การสร้างขวัญกำลังใจ	.89	.89
การสร้างแรงกดดัน	.89	.90
แบบสอบถามพฤติกรรมสร้างสรรค์	.92	.96
พฤติกรรมด้านการแสวงหาโอกาส	.85	.85
พฤติกรรมด้านความคิดริเริ่ม	.88	.90
พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ข้อมูล	.87	.88
พฤติกรรมด้านการเป็นผู้นำความคิด	.85	.86
พฤติกรรมด้านการประยุกต์ใช้	.86	.88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน 28 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งส่งแบบสอบถาม 1 ชุด ทางไปรษณีย์ไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 28 แห่ง เพื่อเป็นตัวอย่างประกอบการพิจารณาอนุมัติ

3. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์หรือติดต่อประสานงานด้วยตนเอง กับหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล โดยแนะนำตัวพร้อมอธิบายและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งสำเนาเรียนขออนุมัติเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับอนุมัติแล้วถึงหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดวันส่งแบบสอบถาม และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการไปยังหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 28 แห่งรวมทั้งแบบสอบถามการวิจัยพร้อมซองเอกสารเพื่อปิดผนึกหลังจากการตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาลผ่านทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) เพื่อส่งมอบให้แก่พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยในแห่งนั้น พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าติดแสตมป์ที่มีชื่อที่อยู่ถึงผู้วิจัย โดยขอความร่วมมือในรวบรวมแบบสอบถามและส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) ตามระยะเวลาที่กำหนด ภายใน 2 สัปดาห์ คือภายในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546 และเพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มอบปากกาสำหรับใช้ตอบแบบสอบถามการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ด้วย จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 406 ฉบับ

5. เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ 29 มกราคม ถึง 7 มีนาคม พ.ศ. 2546 ประมาณ 5 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.3 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.6 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / FW version 10.0 โดยแยกวิเคราะห์ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมสร้างสรรค์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่องานและบรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ นำมาคำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่องาน บรรยากาศเชิงสร้างสรรค์และพฤติกรรมสร้างสรรค์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

ค่าระหว่าง $\pm .70$ ถึง ± 1.00 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าระหว่าง $\pm .30$ ถึง $\pm .69$ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าระหว่าง $\pm .29$ และต่ำกว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

เครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะความสัมพันธ์ คือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น + หมายความว่าข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตามกัน แต่ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น - หมายความว่าข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตรงข้ามกัน

4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยการทดสอบค่าที(t-test)

5. วิเคราะห์หาสมการพยากรณ์พฤติกรรมสร้างสรรค์ โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีขั้นตอนดังนี้

5.1 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

5.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยทดสอบค่า Overall F – test

5.3 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ (b) ในรูปคะแนนดิบ

5.4 ทดสอบค่า t เพื่อทดสอบว่าค่า b ของตัวพยากรณ์แต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรเกณฑ์หรือไม่

5.5 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

5.6 สร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมสร้างสรรค์ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ทั้งในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (Beta)

6. กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดที่ระดับ .05